

A5

ZORG DAT JE NIET BEDOLVEN RAAKT ONDER DE PAPERASSEN

Papierarm kantoor

Wat? Waarom?

Een organisatie verbruikt vaak tonnen papier. Maar het is dikwijls niet zo moeilijk om die hoeveelheid terug te dringen. Dat is een besparing voor de organisatie én het verkleint de afvalberg.

Wil je extra zorg dragen voor het milieu, kies dan voor milieuvriendelijk papier. 100% milieuvriendelijk is dat natuurlijk nooit – de productie ervan brengt altijd een milieukost met zich mee – maar je kan wel kiezen voor het papier met de laagste milieu-impact.

Hoe aanpakken?

- Stel een werkgroep samen die zich bezighoudt met papierverbruik of neem dat onderwerp op in een bestaande werkgroep. Belangrijk is dat de communicatie- en aankoopdienst deelnemen aan die werkgroep omdat zij veelal verantwoordelijk zijn voor de aankoop van papier en drukwerk. Ook de netwerkbeheerder of ICT-manager betrek je er best bij. Hij heeft een goed zicht op het gebruik van printers en kopieertoestellen.
- Om te weten hoeveel je kan besparen en een goed zicht te hebben op de aan te kopen hoeveelheden, moet je weten hoeveel papier je verbruikt. Houd bij wat en waarom men binnen de organisatie afdrukt en welke papierstromen van buitenaf komen.
- Om daadwerkelijk minder papier te verbruiken zijn er verschillende mogelijkheden:
 - ✗ Wees efficiënt in je papiergebruik! Een blad papier heeft twee zijden, gebruik die ook. Gebruik de achterzijde van enkelbedrukt papier als kladpapier en kopieer zoveel mogelijk recto verso. Je kan daarvoor rekenen op de goodwill van de werknemers of zelf de standaardinstellingen van de printer aanpassen. Ook de standaardlay-out (kantlijnen, lettertype en -grootte, ...) die je als organisatie gebruikt, kan de gebruikte hoeveelheid papier terugdringen.
 - ✗ Ook ingrijpen op het volume helpt. Veel informatie hoeft je immers niet in een grote oplage af te drukken, waardoor je ook niet met overschotten blijft zitten. Als je berichten voor het personeel op een centrale plaats ophangt, moet je niet elke medewerker een exemplaar bezorgen. Beperk ook de inkomende post door overbodige abonnementen te schrappen of de verzender op de hoogte te brengen van het gewenste aantal.
 - ✗ In het digitale tijdperk zijn er talloze alternatieven voor papier. Een e-mail vervangt een brief, een digitaal archief een papieren klassement. Vergeet wel geen back-up te maken van je digitale bestanden. Voor het netwerk kan je die back-up eventueel zo organiseren dat hij automatisch gebeurt. Eenmaal per week bijvoorbeeld wordt het hele systeem dan automatisch geback-up't.
 - ✗ Ook psychologische maatregelen missen hun effect niet. Het kopieertoestel op een zichtbare plaats opstellen bijvoorbeeld zorgt voor de nodige sociale controle. Maar ook een geheugensteuntje op het goede moment, in de vorm van duidelijke instructies, helpt om minder papier te verbruiken.
- Op de website Milieukoopwijzer (www.milieukoopwijzer.be) en de OVAM-website (www.ovam.be) vind je nog meer tips.

Je kan niet alle papierverbruik vermijden, maar je kan wel kiezen voor milieuvriendelijk papier. Of papier milieuvriendelijk is hangt onder andere af van het type vezel, het aantal gram per m², de bleekmethode en het gebruik van optische witmakers en milieugevaarlijke stoffen.

Randvoorwaarden

- Om de hoeveelheid papier terug te dringen, heb je de steun van het management nodig. Niet alleen heb je voor de overstap naar andere informatiedragers of een aanpassing van de lay-out van officiële documenten hun toestemming nodig. Een beslissing op beleidsniveau zorgt ook voor zekerheid en continuïteit.
- Ook de medewerking van het personeel is een beslissende factor. Je moet hen ervan overtuigen dat het papierverbruik terugdringen noodzakelijk is, zowel voor het leefmilieu als voor de organisatie. Bovendien moet je ze er ook van overtuigen dat de acties geen ongemakken veroorzaken.
- Toestellen met aangepaste functies helpen om minder papier te verbruiken en het personeel te overtuigen. Kopieertoestellen die recto verso kopiëren en printers met een extra lade voor kladpapier, zijn een goede investering. Eenvoudigweg per bureau een inzamelbak voor kladpapier voorzien, helpt ook.

Voor- en nadelen

- + Het bedrijf krijgt een milieuvriendelijk imago en is een voorbeeld voor werknemers en bezoekers.
- + Er is een duidelijk zicht op het verbruik en de mogelijkheid tot besparing.
- + Als medewerkers minder papier verbruiken, moet de organisatie minder vaak papier aankopen en bespaart ze.
- Zonder het juiste materiaal vraagt papierbesparing heel wat tijd en goodwill van de werknemers.

Communicatie

- Organiseer bij de start van de actie een informatiesessie voor de verbruikers. Sta niet alleen stil bij de regeltjes, maar leg ook de mogelijkheden van de apparatuur uit om het papierverbruik terug te dringen.
- Het is belangrijk om continu te wijzen op het terugdringen van het papierverbruik. Met een opmerking onderaan een e-mail over het afdrukken ervan, richtlijnen bij apparaten over hoe ze milieuvriendelijk te gebruiken, regelmatig tips te verspreiden, ... herinner je de medewerkers voortdurend aan het belang van de actie.
- Breng ook de ontvangers van je documenten op de hoogte van de genomen maatregelen bv. door een kleine vermelding over de papierkeuze. Dat werkt niet alleen sensibiliserend, maar versterkt ook het duurzame imago van de organisatie.

Tips, leerpunten en knelpunten

- ✓ Gerecycleerd papier zou vaker vastlopen in het kopieerapparaat. Maar onthoud dat ook papier van nieuwe vezels kan vastlopen. Test daarom verschillende types papier uit op het toestel voor je een grote aankoop doet. Als het papier voldoet aan de (Duitse) norm voor doorloopeigenschappen DIN 19309 of DIN V ENV 12281, zouden zich normaal geen problemen mogen voordoen. Alles hangt af van een goede kwaliteit en een goede opslag van het papier. Onthoud dat ook wit papier kan vastlopen.
- ✓ De grauwere kleur van gerecycleerd papier behoort al even tot het verleden. Er is al enige tijd gerecycleerd papier op de markt met dezelfde witheid als 'nieuw' papier.
- ✓ Op de website Milieukoopwijzer krijg je een overzicht van de verschillende criteria waaraan milieuvriendelijk papier moet voldoen. Je vindt er ook product- en leverancierslijsten terug.
- ✓ Om te berekenen hoe milieuvriendelijk het papier is dat je aankoopt of wil aankopen, surf je naar de website Producttest. Je kan er aan de hand van een vragenlijst ook verschillende soorten papier met elkaar vergelijken.

Meer informatie?

- ✓ www.milieukoopwijzer.be
- ✓ www.producttest.be
- ✓ www.ovam.be
- ✓ www.vlaanderen.be/milieuzorg

